

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ VE NİTELİKLERİ

* * *

THOUGHT SYSTEM OF ATATÜRK AND IT'S ATTRIBUTIONES

Doç.Dr.S.Esin DAYI*

Batılıların 1919 yılından beri “Kemalizm” dedikleri bazen Atatürkçülük, Atatürkçü Düşünce, veya Atatürkçü Düşünce Sistemi şeklinde ifade edilen kavram ne anlama gelmektedir?

Milli Mücadele yıllarında, işgalci ve emperyalist İtilaf Devletleri’ne karşı Milli İstiklal ve hürriyet mücadelesi yapanlar, Kemalistler ve Kemalciler diye adlandırılmıştır. Resmi İngiliz belgelerinde de, Anadolu’da olup bitenler, milli hareket, milliyetçi hareket, milliyetçi akım, Mustafa Kemal Hareketi, Kemalist hareket gibi deyimler ile ifade edilmiştir.

1934 Soyadı Kanunu’na kadar bir dönem bizde de Kemalizm denilen kavram, Türk Hukuk Lügâtı’nda şöyle tanımlanır: Cumhuriyetin milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve devrimci vasıfları olup, bize Atatürk’ün kıymetli emanetidir. Kemalizm, milletin hayatından doğan realitelere istinad eden idaredir. Bu idare ana hukukun (anayasal) bütün prensiplerine tamamen riayet eder”.

Büyük Loruusse’ta da; “Türk Ulusal Kurtuluş Savaşı’ndan kaynaklanan Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş ve sürekliliğinde temel olan Atatürk’ün, Türk toplumunun çağdaş uygarlık düzeyinin de üstüne çıkarmak amacıyla uygulamaya koyduğu düşünce ve ilkeler bütünü. Bu düşünce ve ilkeler çevresinde oluşan akım” şeklinde tanımlanır.

Türkçe Lügatta ise; gerçeklere dayanan, evrensel ağırlıklı, geleceğe yönelik, birbiri ile uyumlu amaçlar, uygulamalar ve ilkeler bütünü. Bu içeriği ile yeniliğe açık, dinamik özelliği ve bütünlüğü olan birbirini tamamlayan bir düşünce sistemidir” şeklinde açıklanmıştır.

Büyük Türk İnkılabının ilk safhası olan Türk Milli Mücadelesinin ve ikinci safhası olan sosyal, ekonomik, siyasi, kültürel alanda devletimizin çağdaşlaşmasını ve yükselmesini sağlayacak inkılaplar ile yeni Türk Cumhuriyeti’nin dayandığı Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, İnkılapçılık, Devletçilik, Laiklik ve Halkçılık ilkelerinin tümü Atatürkçü Düşünce Sistemi’ni oluşturmaktadır.

Bir başka deyişle; “Türk milletinin bugün ve gelecekte tam bağımsızlığa huzur ve refaha sahip olması, devletin milli egemenliği esasına dayandırılması, aklın ve ilmin

Atatürk Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürü.

Bu konferans, 17 Nisan 2002 tarihinde Erzurum Polis Meslek Yüksekokulu’nda ve 27 Ocak 2003 tarihinde Hava Meydan Komutanlığı konferans salonunda konu ile ilgili hazırlanan CD-ROM eşliğinde verilmiştir.

rehberliğinde Türk kültürünün çağdaş uygarlık düzeyi üzerine çıkarılması amacı ile temel esasları yine Atatürk tarafından belirtilen devlet hayatına, fikir hayatına ve ekonomik hayata, toplumun temel müesseselerine ilişkin gerçekçi faaliyetlere ve ilkelere “Atatürkçülük” ya da “Atatürkçü Düşünce Sistemi” denir.

Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin önemli bir kısmını oluşturan ilkelere kısaca özetlemek gerekirse;

CUMHURİYETÇİLİK

Atatürk'e göre Cumhuriyet fazilettir. Çünkü o, hürriyet ve halk iradesine çok önem verdiği için; bu iki değerli kavramın, cumhuriyet rejiminde işlerlik kazanacağına inanıyordu.

Cumhuriyetçiliğin temel niteliği; hakimiyetin kayıtsız şartsız millete ait olmasıdır. Atatürk, Cumhuriyeti; demokrasiyi beraberinde getirdiğinden, en iyi yönetim şekli olarak görmüştür. Ona göre, Türk milletinin karakterine en uygun idare, cumhuriyet idaresidir.

Atatürk İlkelerinin ilkinin oluşturduğu Cumhuriyetçilik ile, Türk milleti tamamen çağdaş ve gelişmiş medeni milletler arasına girmesi hedeflenmektedir. En önemlisi, yine Atatürk'e göre; Cumhuriyeti ancak fikren, ilmen, bedenen kuvvetli ve yüksek ahlaklı bir nesil muhafaza edecektir ki, bundan dolayı, cumhuriyeti, Türk gençliğine emanet etmiştir. Cumhuriyetin iç ve dış tehditler karşısındaki güvencesi; milletin kararı ve Türk Silahlı Kuvvetleridir.

MİLLİYETÇİLİK

Türk milleti, dil, kültür, ideal birliği ile birbirine bağlı vatandaşların oluşturduğu tabii, toplumsal, ekonomik ve siyasi bir bütündür. Milliyetçilik, milletin birlik ve bütünlüğünü, vatanın milli sınırlar içinde korunmasını hedefler.

Şüphesiz en büyük Türk milliyetçisi olan Atatürk'ün, “Hayatta en yegâne (övüncüm) fahrim ve servetim Türklükten başka bir şey değildir” ve “Ne Mutlu Türk'üm Diyene” sözleri onun milliyetçilik ilkesini açıklamaktadır.

Atatürk'e göre; Milliyetçilik, ilerleme ve gelişme yolunda ve milletlerarası ilişkilerde, çağdaş milletlere paralel ve onlarla uyum içinde yürümeyi zorunlu kıldığı gibi, Türk toplumunun özel karakterlerinin ve başlı başına bağımsız kimliğinin korunmasını da gerektirmektedir.

Milliyetçilik; milletini tüm milli hislerle sevmek, sonsuz fedakarlık duyguları beslemek ve onu yüceltmektir.

Yine Atatürk; “Milletin sosyal düzen ve sükûnunun, bugün ve gelecekte refahı, saadeti, salâmeti ve masumiyeti, medeniyette ilerlemesi ve yükselmesi için insanlardan her hususda alâka, gayret, nefsin feragatini ve icab ettiği zaman seve seve fedâsını talep eden bir milli ahlaklıdır. Mükemmel bir millette, milli ahlak icabları, o millet fertleri tarafından adeta muhakeme edilmeksizin vicdanî, hissî bir şevkle yapılır. En büyük milli heyecan işte budur” demektedir.

LAİKLİK

Latince “Laicus” Yunanca “Laikos” yani din adamı sıfatı ve yetkisi taşıyan anlamındadır. Eski Yunanca’da da, din adamı yani ruhban sınıfına “Kleros” denirdi.

Görüldüğü üzere, laikliğin menşesinde dinsizlik, din alçayıklığı ve düşmanlığı yoktur. Yani asker olmayana nasıl sivil deniliyorsa, din adamı ve ruhban olmayana da laik deniliyordu.

Laiklik ise; dini ve dünyevi otoritelerin birbirinden tamamen ayrılması; din işlerinin ferdi ve özel bir mesele sayılarak düzenlenmesini, özel teşkilatlara ve cemaatlere bırakarak; devletin, çeşitli dinler karşısında tarafsız kalmasını sağlamaktır.

Laik devlette, kişiler, din, vicdan ve ibadet özgürlüğüne sahiptir ve devlet bunu korur.

Devlet siyasi yapısını, hükümet ve idarenin işleyişini, toplumun yaşayışını düzenleyen kurulları ve konumları, dini prensiplere göre değil, akıl, mantık, ihtiyaç ve hayatın gerçeklerine göre tayin eder.

HALKÇILIK

Halkçılık, bizzat milletin kendi geleceğine sahip olmasıdır.

Hakimiyet kayıtsız şartsız millettir, sözünden hareketle, halkla bütünleşen bir devlet anlayışıdır.

Atatürk’ün ifadesi ile halkçılık “kuvvetin, kaderin, egemenliğin, idarenin doğrudan doğruya halka verilmesidir” halkın elinde bulundurulmasıdır.

Halkçılık, toplum düzenini; çalışmaya ve hukuk düzenine dayandırmak isteyen bir toplum sistemidir. Kanunlar önünde mutlak bir eşitlik kabul eden ve hiçbir ferde, hiçbir aileye, hiçbir sınıfa, hiçbir cemaate, imtiyaz tanımaz. Sınıf mücadelesi kabul etmez. Bundan dolayı, Türkiye Cumhuriyeti halkları değil, halkı vardır.

DEVLETÇİLİK

Demokratik düzen içinde ve milli istiklâle aykırı yollara sapsadan, sosyal adaleti sağlayarak; devlet eliyle, ekonomik, iktisadi, sosyal ve eğitimde kalkınmayı sağlamaktır.

Devletçilik ilkesinin temel esası, ekonomik kalkınmada bireysel ayrışmanın korunması ve dengelenmesi; devletin ekonomik faaliyetin sınırlarının çizilerek, bireysel girişimciliğinin engellememesi, yani kısaca ılımlı devletçilik ya da “Milli Ekonomik Sistem” denilebilir. Milli egemenliğin gücü, milli ekonomiyeye dayanır, Türkiye’de uygulanan devletçilik, kapitalizm ve sosyalizm dışında, karma ekonomiyeye dayanır. Türkiye’nin ihtiyaçlarından doğmuş, Türkiye’ye has bir sistemdir.

İNKİLÂPÇILIK

Yeniden oluş ve bir yenileşme hareketi olan inkılâpçılık, Atatürk'ün karakterine çok uygundur. Ona göre inkılâpçılık; “Türk Milletinin son asırlarda geri kalmış, müesseseleri yıkarak yerlerine, milletin en yüksek medeni icaplara göre ilerlemesini temin edecek yeni müesseseleri koymuş olmaktır.”

Bireysel hak ve özgürlüklerin esas alındığı inkılâplar; aklıca düşüncenin ve bireysel yeteneklerin gelişme yollarını tıkayan engelleri ortadan kaldırmıştır.

İnkılâpçı bir devlet kurucusu olan Atatürk, tüm ülke ve inkılâplarını bu temel üzerine oturtmuştur.

Bu “Büyük Türk İnkılâbı”nın ilk aşaması, milli bağımsızlık ve milli egemenlik mücadelesidir. İkinci aşamasında ise, temeli 6 ilke üzerinde özümlenen Türk milletini layık olduğu çağdaş medeniyetler seviyesine hatta üzerine çıkartmak; siyasi ve hukuki topluluk olarak modern bir devlet, sosyal yönü ile ve modern bir millet haline getirmektir:

Sonuç olarak 6 ilke, 5 Şubat 1937’de Anayasamızın 2.Maddesi’nde yer aldığı gibi, 1961 ve 1982 Anayasası’nda da yine 6 ilke yerini almıştır. Böylece Atatürk İlkeleri Anayasa Maddesi ile resmîleşmiş ve kanunla da koruyuculuğu sağlanmıştır.

Anayasa’nın 1.Maddesi’nde devletin şeklinin tarif edildiği; “Türk Devleti Bir Cumhuriyettir” ifadesi ile Atatürk’ün Cumhuriyet ilkesinin,

Anayasa’nın 2.Maddesi’nde; Cumhuriyetin niteliklerinin belirtildiği, “Türkiye Cumhuriyeti Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, Laik, sosyal bir hukuk devletidir” ifadesi ile Milliyetçilik ve Halkçılık, Laiklik ve İnkılâpçılık ilkesini,

Anayasanın 3’ncü Maddesi’ndeki; “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür” ifadesi ile ilkelerinin ve inkılâplarının tümünün benimsenip korunduğu görülmektedir. Ayrıca anayasanın müteakip maddelerinde sıkça geçen Atatürk Ülke ve İnkılâpları ifadesi ile Halkçılık ve Devletçilik ilkelerinin benimsendiği ifade edilmektedir.

Ancak Atatürk İlkelerinin aşağıda belirtildiği üzere kasıtlı veya yanlış yorumlamalara maruz kaldığı da görülmektedir;

Cumhuriyetçilik	Sosyalizm
Devletçilik	Kollektivizm
Halkçılık	Sınıfçılık
İnkılâpçılık	Devrimcilik (İhtilalcilik)
Laiklik ilkesi de	Dinsizlik olarak algılanmış ve saptılmaya çalışılmıştır.

Atatürkçü Düşünce Sistemi’nin diğer önemli bir kısmını, Atatürk tarafından gerçekleştirilen İnkılâplarımız oluşturmaktadır. 1922-34 yılları arasında gerçekleştirilen inkılâplarımız ise;

- Saltanatın Kaldırılması (1 Kasım 1922)
- Cumhuriyetin İlanı (29 Ekim 1923)

- Halifeliğin Kaldırılması (3 Mart 1924)
- Öğretimin Birleştirilmesi (3 Mart 1924)
- Şer'iyye ve Erkan-ı Harbiyye Vekâletleri'nin Kaldırılması (3 Mart 1924)
- Şer'iyye Mahkemelerinin Kaldırılması, Mahkemelerin Birleştirilmesi (8 Nisan 1924)
- Aşar Vergisinin Kaldırılması (17 Şubat 1925)
- Şapka Giyimi Kanunu (25 Kasım 1925)
- Tarikatlerin Kaldırılması – Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması (30 Kasım 1925)
- Milletlerarası Takvim ve Saatin Kabulü (26 Aralık 1925)
- Medeni Kanunun Kabulü (17 Şubat 1926)
- İktisadi Müesseselerde Türkçe'nin Mecburi Kullanılması (10 Nisan 1926)
- Kabotaj Kanunu'nun Yürürlüğe Girmesi (1 Temmuz 1926)
- Sanâyi Teşvik Kanunu (28 Mayıs 1927)
- Laiklik Esasının Anayasa'ya Konulması (9 Nisan 1928)
- Latin Rakamlarının Kabulü (24 Mayıs 1928)
- Latin esaslı yeni Türk Alfabesinin Kabulü (3 Kasım 1928)
- Kadınların Belediye Seçimlerine Katılmaları ve Seçilmelerinin Kabulü (23 Aralık 1930)
- Milletlerarası Ölçülerin Kabulü (26 Mart 1931)
- Türk Tarih Kurumu'nun Kurulması (12 Nisan 1931)
- Türk Dil Kurumu'nun Kurulması (12 Temmuz 1932)
- Üniversite Reformu (31 Mayıs 1933)
- Soyadı Kanunu (21 Haziran 1934)
- Kadınların Milletvekili Seçme ve Seçilme Hakkının Tanınması (5 Aralık 1934)

Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşunun, varlığının ve devamlılığının fikir ve hareket kaynağını Atatürkçü düşünceden almaktadır. "Atatürkçü Düşünce", 1982 Anayasası'nın 134. Maddesi'nde yer alan "Anayasa" bir kavramdır. Anayasanın kabulünden sonrada bazı kanunlara da aynen geçmiştir.

Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin özelliklerine gelince; Atatürk, Türk İnkılâbı'nın baş mimarı ve yapıcisidir. Türk İnkılâbı, bir fikir ve ideal olarak doğmuş, eski düzenle ilgisini kesmiş, milli bağımsızlık mücadelesi ile düşmanı yurttan atarak asıl amaca giden yolda zafer kazanmıştır. Türk İnkılâbı, Türk tarihinin derinliklerinden millet bilincinin seçilmesiyle hız

almış, batıcılığı millileştirdikten sonra, millet gerçeğinin ihtiyaçlarına cevap vererek, yeni kurulan devletin politik hayatını yönetmiştir.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, Türkiye'nin gerçeklerinden doğmuş ve sistem bütünlüğü kazanmış düşüncelerdir. Bir yandan Milli Mücadele Savaşı'nı içine almakta, öte yandan yapılan bir dizi toplumsal değişiklikleri kapsamaktadır. Bu yapısıyla, hiçbir kurtuluş ve özgürlük hareketinin başaramadığı biçimde mutlu ve başarılı bir var olma felsefesi özelliğini taşımaktadır.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmayı ve batılılaşmayı temsil eden hürriyet ve demokrasi anlayışı içerisindeki hür düşüncedir.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, Türk Milleti için varlığını korumak, geliştirmek ve devam ettirmesi için sonsuz bir kaynak, ulaşılması gereken bir hedef ve bir düşünce tarzıdır. Atatürkçü Düşüncenin meydana getirdiği kültür çevresi, milletin bağımsızlığı için gerekli olan bütünlük ve medeniyet ortamıdır.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, akıl ve gönül özgürlükleri yoluyla Türk Milleti'ni Batı uygar toplumları arasına katma savaşıdır.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, Osmanlı Devleti'nin yarı sömürgeleşmesine, Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin Bolşevizm, Nazizm ve Faşizm gibi batının tutarsız ideolojilerince karşı Türk Milleti'nin tarihi direnç noktalarının yoğunlaşmasıdır.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, milli bir çerçeve içerisinde gelişen bağımsızlığımızı, millet egemenliğini, demokrasiyi, çağdaşlaşmayı ve kalkınmayı besleyen Türk Milleti'ne özgü müspet düşüncelerdir.

Cumhuriyetin ilanından sonra, Türk milletinin karakterine uygun yeni bir hayat tarzının oluşturulması ilkesinin alt yapısında yatan ve günümüz Türkiye'sinin de varlığının borçlu olduğu bir düşünce sistemidir.

Her ideolojinin veya düşünce sisteminin özellikleri vardır. Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin özelliği katı ve dogmatik düşüncelere dayanmamasıdır. O, bütün toplumlarda uygulanabilecek esasları içerir. Akla, bilime, insan sevgisine dayanması onu, işlemeyle uygun ve gelişmelere açık bir durumda tutmaktadır.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, Türk milletinin ihtiyaçlarından ve gerçeklerinden çıkmış milli bir düşünce sistemidir. Temelinde insanlığın binlerce yıl işlediği yüksek değerler vardır. İlerlemeye, yenilemeye açıktır. Bu düşüncedir ki, vatani parçalamaktan kurtarmış, yıkıntılar üzerinde onurlu ve milli bir devlet yükseltmiştir.

Atatürkçü Düşünce Sistemi'nden uzaklaştığında milletimizin başına gelenler bize ibret olmalıdır. Atatürkçü Düşünce Sistemi, temel nitelikleri değiştirmeden yorumlanabilir, zira katı bir ideoloji değildir. Ama, ondan vazgeçmek karanlığa gömülme anlamına gelmektedir.

Atatürkçü Düşünce Sistemi, Atatürk tarafından ortaya atılmış, uygulama alanına konulmuştur. Öyle ise, Atatürk'ün kişiliğini de bu açıdan görmekte yarar vardır.

Atatürk İlke ve İnkılaplarının, dolayısıyla Atatürkçülüğün dayandığı temel nitelikleri şöyle sıralayabiliriz:

1-Vatan ve Millet Sevgisi: Atatürk'te, bütün maddi ve manevi değerlerin üstünde, engin bir vatan ve millet sevgisi vardır. Bu sevgi, onun çok genç yaşlarda vatan meseleleriyle ilgilenmesine sebep olmuştur.

Osmanlı İmparatorluğu artık son zamanlarını yaşamaktadır. Onun en büyük korkusu, yıkılmak üzere olan İmparatorluğun enkazı altında Türklerin kalmasıdır. 1907 yılında Selanik'te Kolağası (Önyüzbaşı) iken çare olarak yakın arkadaşı Ali Fuat Cebesoy'a; "Yapılacak şudur; ekseriyeti Türk olan milli bir hududa çekilmek, buraları müdafaa etmek" der.

O günün şartları içerisinde bu görüşler; İmparatorluktan toprak fedakarlığı şeklinde düşünülebilir. Ancak, 1908'de II.Meşrutiyet'in arkasından birçok toprak kaybedilmesi; Trablusgarb, I. ve II.Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı sonucuna bakığımızda, bu ileri görüşteki isabeti daha iyi idrak edebiliyoruz. Mustafa Kemal'in henüz o tarihlerde "Milli Devlet-Yeni Türkiye" fikrine sahip olduğunu anlıyoruz. "Vatanın her parçası, istisnasız Türk tarihinin maddi ve kat'i dayanaklarıdır" diyen Ata'nın çabasıyla; milli hudutlar içerisinde, vatanın bölünmezliği ve milletin bütünlüğü temasının; Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde işlenerek Misak-ı Milli'de son şeklini alıp, Milli Mücadelemizin programını teşkil ettiğini biliyoruz.

Ondaki sonsuz millet sevgisi; O'nun, Büyük bir Türk Milliyetçisi olmasına sebep olmuştur. Hayatının tek onuru ve tek servetinin Türklük olduğuna inanan Atatürk; "Biz doğrudan doğruya milliyetperveriz ve Türk Milliyetçisiyiz" demektedir.

2-İstiklal ve Özgürlük: Türk Milleti, tarihinin başlangıcından beri hür ve bağımsız bir şekilde yaşamış, istiklali yaşaması için şart saymıştır. Bu millet, istiklalsiz yaşamamıştır. Yaşayamaz ve yaşayamayacaktır.

Esaret altına girmektense yok olmayı tercih ederek; Ulu Önderimizin "Ya istiklal, ya ölüm" parolasıyla Milli Mücadelemizde, bize kötü bir son hazırlayan düşmanlarımıza gereken cevabı vermiştir.

3-Hakimiyetin Millete Ait Oluşu: Devletimizin ebediyen yaşaması, memleketimizin kuvvetlenmesi, milletimizin refahı, mutluluğu, hayatımız, namusumuz, şerefimiz ve geleceğimiz için, kısaca mukaddes saydığımız bütün değerlerimiz için, her ne suretle olursa olsun, milli hakimiyetimizi muhafaza ve müdafaa etmeliyiz.

"Hakimiyet kayıtsız, şartsız millettir. Kuvvet, tekdir ve onun asıl sahibi de millettir" diyen Atatürk; "En büyük eserim", dediği TBMM'ni kurarak; milletin mukadderatını, milletin meclisine teslim etmiştir.

4-Milli Tarih Bilinci: Türk çocuğu atalarını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır. Büyük devletler kuran atalarımız, büyük ve şümullu medeniyetlere de sahip olmuşlardır. Bunu aramak, incelemek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizim borcumuzdur" diyen Atatürk; Türklerin sanı ırktan olduğuna dair Avrupa'daki yaygın görüş, Türklerin medeni kabiliyetten ve istinattan yoksun oldukları fikir ve Türk toprakları üzerindeki haksız ve malum iddialar üzerine, tarih araştırmalarına önem vererek; 1931 yılında "Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti"ni kurmuştur. Bugünkü adı Türk Tarih Kurumudur.

5-Milli Dil: Milli birliğimizin temeli, milli dilimiz olan Türkçe'dir. Çünkü, milli duygu ile dil arasında çok kuvvetli bir bağ vardır.

Kemal Atatürk, dilin önemini şöyle ifade eder; "Türk demek, dil demektir. Milliyetin çok bariz vasıflarından birisi dildir. Türk Milletindenim diyen insanlar herşeyden evvel ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır" der.

Milli şuurun ayakta kalabilmesi ve uyanık bulunması için, dil ve tarih uğrunda çalışmanın gerektiğine inanarak; 1932 yılında Türk Dili Tetkik Cemiyeti'ni kurmuştur. Bugünkü adı Türk Dil Kurumu'dur.

6-Çağdaş Uygarlık Düzeyinin Üzerine Çıkma Hedefi: Binlerce yıl medeniyete bayraktarlık yapan Türk Milletinin; o muhteşem devirleri ve daha sonra niye geri kaldığının sebeplerini araştırmak ve ders almak gerekir.

Atatürk, Cumhuriyetin 10.Yıldönümü dolayısıyla verdiği nutukta; "Milletimizi çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkaracağız" demekle hedefi tayin etmiştir.

7-Akılcılık ve Bilimsellik: Atatürk'ün başarısının temelinde; O'nun, bilimsel düşünceye" sahip olma özelliği vardır. Kurduğu düşünce sisteminde, kurduğu yeni devletin gücü ve niteliğinde, bilimsel yöntemin geçerlilik ilkesi yatmaktadır.

Sadece Türk Milleti'nin değil, gelişme yolundaki başka milletlerin de sorunlarına ışık tutan Atatürk'ün "dünyada herşey için, hayat için, başarı için en hakiki mürşit ilimdir, fendir" sözü düşünce sisteminin temel niteliğini oluşturmaktadır.

8-Milli Kültürümüzü Geliştirmek: Konu üzerinde hassasiyetle duran Atatürk, Cumhuriyetimizin temelini de kültüre dayandırarak; "Milli kültürümüzün her alanda açılarak yükselmesini, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel dileği olarak sağlayacağız" demektedir. Çünkü, yabancı bir milletin kültürüne girmek, onun hakimiyetine girmek demektir. Bir millet, milli kültürünü muhafaza etmekle, ancak milli benliğine kavuşabilir.

9-Türk Milletine İnanmak ve Güvenmek: Bunun önemi ve örneğini görmek için, Milli Mücadele tarihine bakmak yeterlidir. Elde maddi imkan yok denecek kadar az. Ordumuz terhis edilmiş, silahları alınmış, topraklarımız dört bir yandan işgale uğramış. Bir mücadele söz konusu ve bu mücadelenin kazanılması sadece mucize.

İşte bu mucize, bizim manevi gücümüz, sevinçte ve tasada kader birliği etmiş insanımıza, Mustafa Kemal'in sonsuz inancı ve güvenidir. Yani, milletin liderine, yüce liderin, milletine güvenidir.

Bakin o tarihlerde ne diyor: "Ben, 1919 senesi Mayıs'ın da Samsun'a çıktığım gün, elimde maddi hiçbir kuvvet yoktu. Yalnız, Türk Milletinin asaletinden doğan ve benim vicdanımı dolduran yüksek ve manevi bir kuvvet vardı. İşte, ben bu milli kuvvete, bu Türk Milleti'ne güvenerek işe başladım".

10-Milli Birlik ve Beraberlik Anlayışı: Türk vatanının ve milletinin bölünmezliği her zaman bu anlayışın muhafazası ile mümkündür.

Türklüğüne inanan, Türklük için çalışan, Türk Milleti'nin milli birlik ve beraberliğini bozacak davranıştan kaçınan her vatandaş, Türk'tür ve devletimizin bekası, buna inanmak ve hizmet etmekle sağlanır.

Bunun dışında bir anlayışının Atatürkçülükte yeri yoktur. Tarih, Türk Milleti'nin her zaman milli birlik ve beraberlik içinde olduğunu göstermiştir, gösterecektir.

11- Gerçekçilik ve Anti Emperyalist Anlayış: Atatürkçü Düşünce Sistemi'nde yer alan fikirler ve ilkeler, hayallere değil gerçeklere ve kesin değerlendirmelere dayanır. Atatürk İlkeleri'nin hepsi gerçekçidir. Atatürk'ün, Milli Siyaseti tanımlarken söylediği "Milli sınırlarımız içinde herşeyden önce kendi kuvvetimize dayanıp, varlığımızı koruyarak, millet ve memleketin gerçek mutluluğu kalkınmasına çalışmak... Rastgele bitmeyen emeller peşinde milleti uğraştırmamak, zarara uğratmamak... Medeni dünyadan medeni ve insanca muameleyi, karşılıklı dostluğu beklemektir" sözleri; O'nun, düşünce sisteminde ve devlet hayatında gerçekçi ve batıçı esaslara ne kadar değer verdiğini ortaya koymaktadır.

12-Ordunun, Okulun ve Dinin Politika Dışı Kalması: Bu, Atatürk'ün üzerinde önemle durduğu konulardan birisidir. 1908, II.Meşrutiyet'in ilanından sonra Selanik'te İttihat ve Terakki Cemiyeti Kongresi'nde; cemiyetin üyelerinden olan Mustafa Kemal birtakım tekliflerde bulunur. Bunlardan birisi de, ordunun siyaset dışı kalmasıdır. Ancak, diğer görüşleri gibi dikkate alınmaz. Hatta, Cumhuriyetçi olmakla suçlanır. Zaten, bu tarihten sonra cemiyetteki faaliyetlerinden ve siyasetten uzak kalır.

O zaman dikkate alınmayan bu uyarının önemini ve acı tecrübesini; Balkan Savaşları esnasında görüyoruz. Gerçekten tarihimizde ders alınması gereken önemli bir olaydır.

İkinci meseleye gelince, zamanında ilkokullarımızdan üniversitelerimize kadar giren; kökü dışardaki akım ve ideolojiler, dini istismar eden zihniyetler (ki, Atatürk din ve mezhebin politika aracı olarak kullanılmasına şiddetle karşıdır), geçmişte ülkeyi anarşik ortama sürüklemişlerdir. Bütün bunlar, kötü bir hatıra olarak hâlâ hafızalarımızdadır. Bütün bu olanların sebebi, Atatürkçülükten ve Türk Milliyetçiliğinden ayrılmaktır.

Sıraladığımız bu temel niteliklere dayanan, Atatürk İlke ve İnkılâplarına; bugün ve yarın bağlı kalmamız, milli birlik ve beraberliğimizi kuvvetlendirir; devletimizin ve milletimizin gücüne güç katar.

Geçmişimize, bugünümüze ve geleceğimize aykırı hiçbir prensibin olmadığı Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin bir sistem olarak, fert ve millet tarafından benimsenmesi; bugün ve gelecekteki sapıncı ve tutucu cereyanlara karşı korunması, Türk Devleti'nin gelişmesinin ve parlak istikbalinin garantisidir.

Peki bütün bunları temin etmek için ne yapmalıyız? Önce Atatürk ve Atatürkçü Düşünce Sisteminin şu açılardan incelenmesi gerekir:

1-Millî nitelikleri yanında evrensel ve çağdaş nitelikleri de bulunan Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin yeni bir dünya görüşü olarak, özellik ve unsurlarının araştırılması ve değerlendirilmesi;

2-Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin diğer büyük düşünce sistemleri ile karşılaştırılması,

3-Düşünce sistemleri tarihi içinde Atatürkçülüğün yeri.

4-Atatürk'ün düşünce sisteminin milletlerarası yankıları, hangi görüş ve uygulamanın, hangi ülke ve ülke grubunda etki ve yankı yaptığı,

5-Atatürkçülüğün Türkiye'deki uygulamasının dünyadaki siyasi olaylar üzerindeki etkisi ve katkısı,

6-İstiklal Harbimizin, diğer kurtuluş hareketlerine katkısı ve öncü olma değeri,

7-Atatürk ve Atatürkçülüğün geleceğe yönelik olarak değerlendirilmesi.

Bütün bunlar gerçekleştirildiği takdirde, Atatürk ve Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında layığıyla tanıtılıp, anlaşılması dileğiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, "Ne Mutlu Türküm" diyecek kadar milletleriyle gurur duyan, kendisini milletine adayan ve "Ben icap ettiğimde en büyük hediyem olmak üzere Türk Milleti'ne canımı vereceğim" diyen Büyük Önderimizin aziz hatırası önünde hürmele ediyoruz.